

Meddelanden

1. Silkeshägern (*Egretta, garzetta*) för andra gången i Sverige

Vid 18-tiden den 5 juni 1952 befann jag mig vid Böda hamn på norra Öland, sysselsatt med att studera småtärnorna, som fiskade i strandkanten och de kentska tärnor, som allt som oftast strök förbi ute över havet. Plötsligt hördes ett strävt hägerkrax snett uppfån, jag såg upp, och där flög mycket riktigt en gråhäger omkring. Och runt honom en mindre, vit fågel, som jag i första ögonkastet tog för en fiskmå. Spännvidden överensstämde ungefär med en sådans, men i övrigt var fågeln en kritvit, mindre kopia av gråhägern. Jag tog omedelbart in fågeln i teleskopet och med dess 40 gångers förstoring hade jag den flygande lika nära, som om den varit några meter från mig. Det var en skönhetsyn av rang att se denna solbelysta, bländvita häger mot den djupblå aftenhimlen högt över den svagt krusade havsytan. De långa nackfjädrarna fladdrade upp litet i luftdraget. Den svarta näbbfärgen sträckte sig ända upp till det stela, gula hägerögat, de svarta benen hölls utsträckta bakåt med de en aning smutsigt gula fötterna bjärt avstickande.

De bäge hägrarna svävade i snäva cirklar runt varandra och försvann så småningom norrut upp mot Änggårds udde.

Silkeshägern hade troligen kommit till Öland med samma varma sydliga—sydostliga luftströmmar som i de dagarna förde med sig bl. a. turturduva och flera lundsångare till Ottenby.

LENNART LUNDHOLM

2. Fågelnöiser från trakten av Västerås

En genomgång av SOF:s »Förteckning över Sveriges fåglar» (1:a uppl.) ger vid handen att uppgifter om häckning och förekomst i Västmanland äro förhållandevis sparsamma. Följande iakttagelser från Västerås med närmaste omgivning torde därför vara av intresse.

Järnsparven (*Prunella modularis*) finnes icke angiven för Västmanland. Den 13 juni 1934 påträffade emellertid jag och FRED ÖDMAN ett bo av denna fågel vid Viksäng utanför Västerås. Boet, vars bale utgjordes av grön moss, låg i en enbuske omkring 1 meter från marken och innehöll 5 ägg.

Av berglärkan (*Eremophila alpestris*), vilken ej uppgives funnen i landskapet, iakttog jag den 30 december 1935 en ensam fågel vid »Tippen» intill ångkraftverket i Västerås. Enligt uppgift av R. TENOW iakttog denne den 26 december samma år två berglärkor på samma plats.

Om berganden (*Aythya marila*) uppgives att fågeln på flyttningen allmänt sparsamt besöker kustlandskapen och är »funnen även i övriga landskap utom Dsl och Vstm.» Salskraken (*Mergus albellus*) står ej uppförd för Västmanland. Den 24 mars 1940 studerade jag och HANS AVELIN fågellivet i en råk utanför ångkraftverket i Västerås. Därvid iaktogo vi — förutom storskrakar, knipor och en vigg — en bergand, ♂, och en salskrake, likaledes ♂. Följande dag, då vi åter besökte råken, funnos de båda fåglarna alltjämt kvar.

Beträffande svarthakedoppingen (*Podiceps auritus*) saknas uppgift för landskapets del. Den 7 maj 1944 iakttog jag i en göl i det träskområde, som då utgjorde återstoden av den genom sjösänkning numera nästan helt försvunna Frövisjön i Skultuna socken (ca 15 km N Västerås), 2 st svarthakedoppingar. Fåglarna doko ivrigt och hämtade

87305

upp vattenväxter samt förforo därmed på sådant sätt, att jag fick det intrycket att de sysslade med bobygge. Huruvida någon häckning verkligen kom till stånd, blev jag tyvärr icke i tillfälle konstatera.

BENGT H. GIRELL

3. Fågelfynd från Kalmartrakten och Öland

Smalnäbbad nötkråka (*Nucifraga caryocatactes macrorhynchos* BREHM). Den 23 okt. 1950 fann stud. H. WAHLMINO en död nötkråka vid Horsö i Kläckeberga s:n strax norr om Kalmar. Exemplet, som jag fick tillfälle undersöka, tillhörde den smalnäbbade rasen. Över- och undernäbbens konturlinjer voro endast mycket svagt buktade. Näbblängden från näsborrarna till näbbspetsen 44 mm; näbbhöjden över vinkeln, där underkäksgrenarna förenas, 13 mm; den yttersta stjärt pennans vita spets 32 mm. Upphittaren av den döda fågeln meddelar, att han samma dag och på samma lokal även såg en levande nötkråka, sannolikt tillhörande samma ras.

Stenknäck (*Coccothraustes coccothraustes*). En stenknäck iaktogs vårvintern 1950 av lektor B. ÖDQUIST i en trädgård i Gamla Sta'n i Kalmar. Den 27 dec. 1950 sågo folkskollärare E. WELANDER och undertecknad ett exemplar av arten i ett slån-snår i Rinkabyholm i Dörby s:n strax sydväst om Kalmar. Den 25 jan. 1950 blev en stenknäck, äldre hane, tyvärr skjuten i Färjestaden på Öland. Exemplet, som jag lyckades komma över, befinner sig nu i uppstoppat skick i min samling. Flera ornitologiskt intresserade och kunniga personer ha meddelat, att de vid olika tillfällen under de senaste åren vintertid sett stenknäckar i Kalmar. Det har i samtliga fall rört sig om en eller högst två fåglar. Enligt uppgift från konservator G. SWÄRD, Färjestaden, har stenknäcken med säkerhet även häckat somrarna 1949 och 1950 i Ölands Skogsby i Toroslunda samt likaledes under samma somrar i minst ett par i Jordtorp i Algutarums s:n på Öland. Några observationer av fågeln under häcknings-tid eller något bofynd från fastlandet kring Kalmar har jag ej hört omtalas. Troligen tillhöra de vinterströvare, som sporadiskt visa sig i och kring Kalmar, den lilla stam som finnes på Öland.

Kungsfiskare (*Alcedo atthis*). Den 8 april 1949 kom en katt i Färjestaden på Öland släpande med en död kungsfiskare. Huruvida katten själv fångat fågeln eller funnit densamma död, må lämnas osagt. Exemplet var alltför sönderbitet och trasigt för att kunna på ett tillfredsställande sätt konserveras. Vintern 1948—1949 höll en kungsfiskare till vid Stensökanalen i Kalmar (rapporterad av lektor B. FORSMAN i VF 8, 1949). Även innevarande vinter (1950—51) har en kungsfiskare iakttagits å samma lokal, ävensom vid andra vatten kring Kalmar.

Pärluggla (*Aegolius junereus*). En vingskadad pärluggla tillvaratogs någon dag i slutet av dec. 1950 av en skolpojke utanför en av läroverkets i Kalmar annexbyggnader. Ugglan, som nu hålles i bur å läroverket, där den vårdas av läroverksadjunkt N. ERLANDSSON, har blivit fullkomligt tam och i det närmaste fått vingskadan läkt. Enligt vad konservator G. SWÄRD meddelat mig, har vintern 1950—1951 minst ett 15-tal pärlugglor insänts till honom för konservering från olika socknar på Öland — mest från norra delen av ön — medan endast ett fåtal exemplar inkommit från det inre av Småland. Förhållandet brukar eljest vara det rakt motsatta. Enligt »Förteckning över Sveriges fåglar» företar arten vissa år invasionsartade flyttningar S—SV till södra Sverige. Då kustlandet kring Kalmar och även Öland under större delen av denna

vinter haft ba
ugglorna ha str

I detta sam
av konservator
förmärkts på
uggla (*Surnia u*
uggla (*Asio fla*
och hornugglor
terlighet utmä
av näringsbrist

Skogsdu
en skogsduva,
hade den flugit
närmare efter
vintern hållit t
inga tecken på
vintring av art
på fyra fåglar
uppges dock, a

Kanadag
över Törneby
mycket låg höj
det sig om en f
rymningar mig
terade kanadag

Häger (A
19.1 och 9.2. 19
1951.

Koltrast
skär i Piteå no
ning ej kunde
Sverige.

Havsörn
sjö sn, Västerg

Blåhake
plats utanför

Svarthak
hane av denna
land.

Sandlöpa
dertecknad den
Sandvik. Enligt
samma plats den